

KAITSELIIT  
Kaitseliidu Peastaap  
Kaitseliidu Kool



**JUHTIMINE PRAKTIKAS 1**  
Kursusekava

Alu  
2010



KINNITATUD

Kaitseliidu ülema  
23. veebruar.2011. a  
käskkirjaga nr.  
K-0.2-41/3316 V

## **JUHTIMINE PRAKTIKAS 1**

Kursusekava

Kava koostajad:

| <b>Auaste ja nimi</b> | <b>Struktuuriüksus</b> | <b>Ametikoht</b>   |
|-----------------------|------------------------|--|
| Merle Kodu            | Kaitseliidu Peastaap   | Kaitseliidu kooli inimressursi arendamise õppesuuna juhataja                   |
| Juhan Aus             | Kaitseliidu Peastaap   | Kaitseliidu kooli inimressursi arendamise õppesuuna juhtimistreener-instruktor |

Lisaks osales õppekava väljatöötamisel või andsid ekspertavamuse:

| <b>Auaste ja nimi</b>   | <b>Struktuuriüksus</b> | <b>Ametikoht</b>                                  |
|-------------------------|------------------------|---|
| Leitnant Riina Nemvalts | Kaitseliidu Peastaap   | Kaitseliidu kooli ülem                            |
| Aivar Pilv              | Kaitseliidu Peastaap   | Kaitseliidu kooli õppekavade arenduse spetsialist |

Ülesannete täitmise edukuse nii rahu- kui sõjaajal tagavad hea väljaõppe saanud otsustusvõimelised juhid, kes on suutelised märkama ning maksimaalselt ära kasutama olemasolevat inimressurssi ja tekkivaid võimalusi. Samuti peavad juhid olema võimelised innustama neile alluvaid ülemaid ja alluvaid ka ebaõnnestumise korral või ohtlikes situatsioonides.

Ülesandepõhine juhtimine tugineb arusaamal, et lahinguväljal on otsustavaks teguriks inimene ja sõjaliste operatsioonide edukus sõltub lisaks taktikalistele oskustele ka iga üksiku sõjaväelase isikuomadustest näiteks kõrgest moraalist, paindlikkusest, initsiatiivist, enesekindlusest, meeskonnavaimust, vaimsest ja füüsilisest vastupidavusest.

Üksuse taktikalise juhtimise oskused on Kaitseliidu vabatahtlikel pealikel võimalik omandada Kaitseliidu kooli sõjaväelise juhtimise tasemekursuste raames, kuid tõhusa juhtimise vältimatuks eelduseks olevat suutlikkust rakendada inimkeskset lähenemist, tuleb täiendavalt treenida.

Kaitseliidu vabatahtlike pealike koolitussüsteem näeb ette erinevate pädevuste arendamist erinevate kursuste raames tsükliliselt korraldatud õppena. Kursuse Juhtimine praktikas 1 raames käsitletavat teemat on lõimitud Kaitseliidu kooli poolt läbi viidavate sõjaväelise juhtimise tasemekursuse läbivate teemadega ning taotletav pädevus moodustab ühe osa ülema üldpädevusest.

Õppijate edukus kursusel Juhtimine praktikas 1 sõltub nende valmisolekust otsuseid vastu võtta. Otsuseid tuleb teha nii töötoimingute orienteerumisosa käigus (mis järjekorras, milliste vahenditega, milliseid tingimusi arvestades jne toimingut sooritada) kui ka toimingut sooritamise käigu ja tulemuste kvaliteedi hindamisel ning sellest tulenevate korrektiivide tegemisel. Samuti peavad kursuslasel olema vaimsed eeldused kiireks situatsiooni mõistmiseks ja initsiatiiv iseseisvalt tegutsemiseks vastavalt situatsioonile ja kõrgema ülema kavatsustele.

Juhtimine praktikas 1 kursuse loob kohase inimressursi juhtimise alase baasi kõigile Kaitseliidu ja tema eriorganisatsioonide juhtidele ja selle raames käsitletavat teemat katavad ühe osa kutsestandarditega maaväe ohvitseridele ja allohvitseridele kehtestatud nõuetest.

Juhtimine praktikas 1 kursus liigitub vastavalt Kaitseliidu individuaalse väljaõppe koolitusmudelitele üheks isiksuse arengut ning eestvedamisoskusi arendavaks kursuseks.

Kooskõlastajad:

| Auaste ja nimi | Struktuuriüksus | Ametikoht |
|----------------|-----------------|-----------|
|                |                 |           |
|                |                 |           |
|                |                 |           |
|                |                 |           |
|                |                 |           |

Revalveerijad:

| Jrk | Revalveerijad | Revalveerimisraporti kinnitamise käskkirja number ja kuupäev |
|-----|---------------|--|
| 1.  |               |  |
| 2.  |               |  |
| 3.  |               |  |
| 4.  |               |  |
| 5.  |               |  |
| 6.  |               |  |
| 7.  |               |  |

Kaitseliidu kool, Tallinna mnt 2, Alu alevik, 79601 Raplamaa

## ÕPPEKAVA

### Õppesuund

Inimressursi arendamise õppesuund

### Kursus

Juhtimine praktikas 1

### Sihtgrupp

Kaitseliidu ja tema eriorganisatsioonide kõigi tasemete vabatahtlikud juhid

### Üldeesmärk

Kursuse tulemusena arenevad organisatsioonis inimkeskse juhtimise ja eestvedamise oskused.

### Saavutatav pädevus

Kursuslasel areneb suutlikkus juhtida inimesi ülesannete täitmisel eesmärgipäraselt ja tõhusalt.

### Õpieesmärk

Kursuslastel on isikliku tööpanuse kaudu võimalik saada sügavam arusaamine iseendast juhina ja grupi koostegevusest tekkiva ressursi kasutamisest ülesannete täitmisel ning arendada vilumust järgnevas:

- iseseisev otsuste vastuvõtmine eesmärgi täitmiseks;
- juhtimisfunktsioonide (informeeri, algata, reguleeri, hinda) kasutamine;
- grupi ressursside kasutamine juhtimisel;
- otstarbekohane kommunikatsioon;
- grupi normide väljaselgitamine;
- kontrolli olulisuse väärtustamine arendusvahendina;
- juhtimisalaste kogemuste vahetamine ja läbitöötamine;
- sotsiaalsete protsesside vaatlemine ja analüüsimine;
- enese väljendamine ja kaaslaste tegevuse interpreteerimine;
- grupi endapoolne juhtimine ning selle tagajärjed koostööle.

### Sisu ja maht

| Ainemoodulid  | Kaugõpe | Statsionaarõpe |
|---|---------|----------------|
| 1. Tagasiside   | -       | 1,5            |
| 2. Asjatundlikkus ja juhtimine                          | -       | 3              |
| 4. Inimestevaheline koostoimimine                       | -       | 2              |
| 5. Otsuse vastuvõtmise protsess                         | -       | 3              |
| 6. Ülesande lahendamine                                 | -       | 2              |
| 7. Kvaliteet ja nõusolek                                | -       | 2,5            |
| 8. Kontroll kui arendusvahend                           | -       | 3              |
| 9. Juhtimisalaste kogemuste vahetamine ja läbitöötamine | -       | 9              |

|              |                       |                |
|--------------|-----------------------|----------------|
| Ainemoodulid | Kaugõpe               | Statsionaarõpe |
| Kokku:       | 30 akadeemilist tundi |                |

### Läbivad teemad

Kõik kursusel käsitletavat teemad on läbivad.

### Läbiviimise põhimõtted

Juhtimine praktikas 1 kursus viiakse läbi statsionaarõppes. Kursus on üles ehitatud ainemoodulitena. Soovitav osalejate arv on kuni kolmkümmend.

Õppetöö toimub kursusel väikestes gruppides (4-7 inimest) praktiliste harjutustena, kus määratud õppija juhivad gruppi probleemülesande lahendamisel. Iga kursuslane saab gruppi juhtida vähemalt ühe korra kursuse jooksul. Ülesande täitmisele järgnevad treening ja seminar, kus saadud kogemused kursuslaste ning koolitajate koostöös seotakse juhtimisteooriaga ja üldistatakse. Kursuse ülesehitus ergutab õppijaid võtma initsiatiivi ja tegutsema süsteemselt.

Kursus on üles ehitatud kogemusõppe põhimõtteid järgides ning selles on kandev roll treeningmeetodil.

Kursuse läbiviimise aluseks on metoodiline juhend.

### Kaasnevate pädevuste arendamisvõimalused

Õppenädalavahetusel tegutsetakse ühiselt, jagatakse tegutsemis- ja puhkeruumi mille läbi tajutakse oma seotust teistega ja hinnatakse ning väärtustatakse inimsuhteid. Läbi juhtimiskogemuse, mille kursuselased erinevate praktiliste tegevuste käigus saavad, kasvab nende teadlik eneseteostus ja vastutustunne, arendatakse enda koostöös oskusi uutes situatsioonides ning saadakse aru inimeste erinevuste loomulikkusest. Läbi tegevuse analüüsi, reflekteerides iseennast, õpitakse tundma enda nõrku ja tugevaid külgi. Õppetöö ja selle välisel ajal toimub aktiivne suhtlemine kursusepõhistel ja välistel teemadel, kus arutatakse, väljendatakse ja argumenteeritakse suuliselt. Ülesannete lahendamine – lähtudes ülesandest, analüüsides sündmusi ettepoole, rakendades varasemat kogemust muudest elu- ja tegevusvaldkondades, reageerides muutustele arendab kursuslase ettevõtlikust ka üldises mõttes.

### Kursuslasele esitatavad nõuded

|                |   |
|----------------|---|
| Ametikoht      | Kaitseliidu vabatahtlikud juhivad alates jaopealikust (sh antud ametikohale planeeritud inimesed)<br>Naiskodukaitse vabatahtlikud juhivad alates erialarühma pealikust<br>Noorteorganisatsioonide vabatahtlikud juhivad |
| Formaalharidus | Keskharidus (omandamisel)   |
| Eelduskursused | Kaitseliidu tegevliikme sõduri baaskursus (TSOBKkl)<br>Naiskodukaitse baasväljaõpe (NKK BVÕ)  |
| Hoiakud        | Kursuslane on positiivse ellusuhtumisega  |
| Isikuomadused  | Kursuslane on organisatsiooniteadlik ja kõrge motivatsiooniga   |

### Vastuvõtukatsed

-



## Kontroll

Kursuslaste sooritust analüüsitakse treeningute käigus pärast probleemülesande lahendamist ning tuuakse igakordselt välja arenguvõimalused õpiesmärgi suhtes.

## Hindamine

-

## Väljastatavad dokumendid

Kursuse lõpetanule väljastatakse Kaitseliidu kooli tunnistus koos lisaga. Kursusele järgneva õppimise toetamise eesmärgil saavad osalejad kaasa grupi õpetaja poolt koostatud individuaalse arengukirjelduse.

## Läbiviijale esitatavad nõuded

|                    |  |
|--------------------|--|
| Formaalharidus     | Vähemalt keskharidus   |
| Erialased eeldused | Läbiviija on läbinud Instruktorikursuse, Instruktori treeneri kursuse ja Juhtimine praktikas 1 kursuse                                       |
| Hoiakud            | Läbiviija väärtustab enesearengut ning on valmis rakendama aktiivõppe meetodeid  |
| Isikuomadused      | Läbiviija on organisatsiooniteadlik, hea suhtleja, kohusetundlik, tähelepanelik, abivalmis, kannatlik ja oma töö suhtes kõrgelt motiveeritud |

## Läbiviimise tingimused

Tahvlitega varustatud klassiruum ning grupiruumid vastavalt kursuslaste arvule.

## Viited

Antal, J. F. *Armor Attacks. The Tank Platoon.* (1991). USA: Presidio Press.

Headquarters, Department of the Army. *FM 7-10 The Infantry Rifle Company.* (1990). Washington DC.

*Maismaaoperatsioonid. Ühtne taktikaväljanne ATP-3.2, 1-3.* (2002). Tallinn: Atlex

Military Leadership, 1990. Washington DC: Headquarters, Department of the Army.

Headquarters, Department of the Army. *Mission Training Plan for the Infantry Battalion.* (1988). Washington DC.

Maaväe sõdur-allohvitser II kutsestandard. (2008). Tallinn: Õigus ja Sisekaitse Kutsenõukogu otsus nr 21.

A. Huczynski, D. Buchanan, (1991). *Organizational behaviour.* London: Prentice Hall.

M.A. West, D. Tjosvold, K.G. Smith, (2005). *The Essentials of Teamworking: International Perspectives.* Chichester, West Sussex, England: Wiley.

R. Kreitner, (2009). *Principles in management.* Ohio: Mason South Western.

A. Virovere, R. Alas, J. Liigand, (2005). *Organisatsiooni käitumine.* Tallinn: Külim.

A. Past. (2008). *Juhtimine ja suhtekorraldus.* Tallinn: Pegasus.

M. McKay, M. Davis, P. Fanning. (2000). *Suhtlemisuskused.* Tallinn: OÜ Väike vanker.

T. Gordon. (2003). *Tõhus juht.* Tallinn: Äripäev.

T.V. Rao, R. Rao. (2005). *The power of 360degree feedback: maximizing managerial and leadership effectiveness.* New Delhi: Response Books.

A. Kidron, (2004). *Suhtlemine*. Tallinn: Mondo.

R. Alas, (2005). *Strateegiline juhtimine*. Tallinn: Külim.

R. Alas, (2005). *Juhtimise alused*. Tallinn: Külim.

M. Kodu, (2006). *Juhtimine Praktikas 1 Metoodiline juhend*, Alu: KLK. [2011, jaanuar 05]

X:\KLK\!KLK siseinfo\Oppekavad ja kursusekavad\IRA\Juhtimine praktikas 1

### **Mõisted**

-

### **Märkused**

-

### **Revalveerimine**

Kursusekava revalveeritakse vähemalt üks kord aastas Kaitseliidu kooli juhtimistreener-instruktori poolt.